

ΤΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΑΣ

Ο ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΣ

Ένα ήρωικό επεισόδιο της ζωής του μεγάλου πολιτικού. — Η Κρητική Έπανάστασις του 1841. — Κουμουνδούρος και Βουρδουμπάκης. — Το Ύδραϊκό τρεχαντήρι ανοίγει τὰ πανιά. — Μις δραματική σκηνή στα Κρητικά άκρογιάλια. — Ενώ τὰ Τουρκικά πολεμικά βομβαρδίζουν.

Ένα από τὰ ωραιότερα επεισόδια της ζωής του αειμνήστου πολιτικού Αλεξάνδρου Κουμουνδούρου εινε και τοιο: 'Ο Κουμουνδούρος ήτο φοιτητής της Νομικής του Έθν. Πανεπιστημίου διαν κατά τὸ έτος 1841 εξερχόμην στην Κρήτη επαναστασις εναντίον των Τούρκων. Οι επαναστάται έπληραν τὸ βουνά και ανεκήρυξαν πολιτικό άρχηγό της Κρήτης τὸν Αριστείδη Χαϊρέτη και στρατιωτικό άρχηγό τὸ Ρούσο Βουρδουμπάκη. Στὸ άκουσμα της Έπανάστασις ὁ άνεπιός του τελευταίου τούτου Χ. Βουρδουμπάκης και ὁ Κουμουνδούρος, φίλοι άδελφικοί, ήλεκτριόθηκαν και μετά πολλὰς συζητήσεως οί δύο ένθουσιώδεις φοιτηταί άπεφάσισαν νὰ πάνε στην Κρήτη και νὰ λάθουν μέρος στὸν άγώνα.

Στὸ 25 Μαρτίου λοιπὸν μήκανε ὁ Ένα Ύδραϊκό τρεχαντήρι, μονοκάταρτο, πὸ εινε φορτωμένο τροφῆς και πολεμοφόδια από την έν Αθήνας Έπαναστατική Έπιτροπή και με συνοδεία Κρητικῶν και Μανιατῶν, έφωγαν γιά την επαναστατημένη μεγαλόνησο. 'Ο Αλέξανδρος Κουμουνδούρος ήταν ώπλιμένος σάν άσπακός. Προσθέτως στή ζώνη του εινε περδαι και δύο πιστόλια, δῶρο του φιλοπάτριδος Πειραιώτου Εμ. Αντωνιάδου.

Τὰ παράλια της Κρήτης εκρατοῦντο οὐ σιενὸ άποκλεισμοῦ από τὰ Τουρκικά πολεμικά πὸν έπλεαν διαρκῶς γύρω από τὸ νησί. 'Ο Ύδραϊός πλοίαρχος εινε ζητήσσει άμοιβή άνάλογο με τὸς κινδύνους πὸν θὰ διέτρεχε... Μετά δύο ημερῶν πελαγοδρομία, τὸ τρεχαντήρι έφτασε στὸ Αντικύθηρα. 'Ο Κουμουνδούρος οὐ δλο αὐτὸ τὸ διάστημα πότε διάβαζε άρχαίους συγγραφείς (αὐτὸ ήταν τὸ πάθος του), πότε άστεινεύστανε με τὸς άίλους ή προσλαπούσε νὰ μήτη δημοτικά τραγούδια της Κρήτης πὸν τὰ τραγουδοῦσαν οί πολεμισταί.

Επειδὴ ειναν άναγκασμένοι νὰ μείνουν δλη εκείνη την ήμέρα στὸ Αντικύθηρα, έβγήκαν από τὸ πλοιο, άνέβηκαν στὸ χωριό, όπου κατοικοῦσαν Σφακιώτες από την πρώτη επανάστασις και τὸς περιποιήθηκαν πολὺ. Τὸ βράδι κατέβηκαν στὸ πλοιο, περιμενοντες πρῶτο άίγερα. Τὸ καραβάκι άνοιξε πανιά κατὰ τὰ μεάνυχτα. 'Ο Κουμουνδούρος καθισμένος στήν πλώρη έτραγουδοῦσε κλέφτικα. 'Η καρδιά του έβραζε από πατριωτική φωτιά. Τὸ πρῶτὸ βρεθήκανε έξη μίλια μακριά από την Κρητική θαλάσση. Τότε εξαφνα φανήκανε δύο περιπολοῦντα εχθρικόακίρη. Μιά κορβέτα και Ένα βοϊκιον. Τὰ Τουρκικά πλοια έβάλλανε στὸ κνηστὸ τὸ Ύδραϊκό, αλλά τοῦτο, σάν ελαφρὸ εροποδῆταν, έφωγε πρὸσά άν και πέφταν γύρω του οί μωπὸς των κανονιῶν. Στὴν κρισιμότερη στιγμή βλέπουν πίσω τους και Ένα άλλο εχθρικό πλοιο. 'Ηταν άτιμοκίνητο τοῦτο και έκανε έπισης την περιπολία του. Οί Έλληνες εκατάλαβαν άμέσως διὴ ή θεοσις τους ήταν δεινή! Θά ήδελαν, άν ήτο δυνατὸν και με την πνοή τους άκούμ νὰ μείνουν τὰ πανιά τὸν τρεχαντηριου τους γιά νὰ φθάσουν στή στεριά. Στὴ φοβερή εκείνη στιγμή ὁ Κουμουνδούρος εινε σὸ φίλο του Βουρδουμπάκη: « Λίγο με μέλλει, φίλε μου, κι' άν σὸν σπληφθώμεν. Αποπῦμαι μόνον διότι οί Κρητες δὲν έχουν πολεμοφόδια και χάνουν κι' αὐτὰ πὸν τὸς φέρνουμε.»

Επιπτα — γράφει στὴς άναμνήσεις του ὁ Χ. Βουρδουμπάκης — βλέπω τὸν Κουμουνδούρου νὰ λαμβάνει την πρὸ τὸ εμπόρει άντιθετον προς ήμῶς διεθθωνοιν, την προς την πριτίδα, ενώ ήμεις πρὸς τὸ όπισθεν έστραμμένοι έβλέπαμεν τὰ καταδύματα πλοια. Πλησιάζω τότε τὸν φίλον μου και παρατηρῶ διέξαι από τὸ σπλικιον του τῶν των «Παραλλήλων Βίων» του Πλουταρχου και άρχίζει νὰ διαβάξη. Είδα εκ περιεργείας την σελίδα. 'Ητο ὁ βιος του 'Ιουλιου Καίσαρος. 'Ο Κουμουνδούρος με παρακαλεῖ νὰ βλέπω ὀπισθεν και νὰ τὸν εἰδοποιῶ κατὰ πόσον μας πλησιάζουν τὰ εχθρικά πλοια και ιδίως τὸ άτιμοκίνητον. 'Όταν ὁ Κουμουνδούρος μὸν άπέτεινε την παράκληση αδήνη, μὸν έφάνη πολὺ σοφῶς, κατ' εἰκοσι χρόνους πρὸσβύτερος και με ήθος άποφασιστικόν. Τί έβυσσοδομοῦε άραγε ή διάνοιά του; τί έσχεδιάζε διαβάξων συγχρόνως τὸν Καίσαρα;

Τὸ Έλληνικό καραβάκι, σάν ελαφρότερο, κατάρθωσε νὰ φτάσῃ την ξηρὰ της ηρωικής μεγαλονήσου και νὰ σωθῆ στην λεγομένην Ακτὴν του Κισσῶν.

Ενώ ὁμως έρριχνε την άγκυρά του, οί Έλληνες βλέπουν κοντὰ τους και άντικρυ τὸ τουρκικό άτιμοπλοιο νὰ οίκεται και νὰ κατεβάξῃ τὴς βάρκες του γιά νὰ κρησῆσῃ τὸ καραβάκι. Οί

ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΕΝΑ

Γιὰ νὰ καθαρίζετε τὰ μάρμαρα

Κάμτε μετ' ἄποτα από νερό, 30 γραμμάρια διττανθρακικής οδδας, 15 γραμμάρια ελαφρόπετρας φιλοκοπανιούμενης και άλλα λίγον 80 γραμμάρια άνθονερο, άνακατώνοντας διαρκῶς. Προσθετε την σκόνη με τὸ νερό πρὸς νὰ την κοσκινίσετε καλῶς. Τρίψτε τὸ μάρμαρο κατόπι, τὸ σαπουνίζετε και τὸ ξεπλένετε με νερό.

Λευκαί βραχιόνες

Πρὸ παντός με χρησιμοποιεῖτε φτασιδία πὸν καταστρέφουν τὸ δέρμα. Σαπουνιοῦστε με τὸ εξῆς μίγμα:

Αμύγδαλα κοπανιόμενα	250 γραμμ.
Σαπῶνι λευκό και σκόνη	88 >
Εσῶς λευμαγόκιον	2 >
Ιριδος	1 >

Γιὰ τὴς ρυτίδες

Αβρετε 5 γραμμάρια τραγακάνθου (την εύρισκετε και εἰς τὰ χρωματοπωλεία), κάμτε τὴ σκόνη και χύνετε λίγον κατ' ὀλίγον 80 γραμμάρια άνθονερο, άνακατώνοντας διαρκῶς. Προσθετε 10 γραμμάρια γλυκερίνης και κατόπι 4 γραμμάρια ὀξειδίου ψευδαργύρου. Αλείψετε τὴς ρυτίδες σας με αὐτὸ τὸ μίγμα κάθε βράδι και τὸ πρῶτὸ πλύνεσθε με χλιαρὸ νερό.

Γιὰ τὰ οὖλα

Όταν τὰ οὖλα σας εινε ερεθισμένα με χρησιμοποιεῖτε βοῦρτα. Πλύνεσθε μόνον με τρεῖς σταγόνες ἰωδίου μέσα σὲ μισὸ ποτήρι νερό. Επίσης μασάτε φλοιδν κοινῆς κανέλας και άποφεύγετε τὴς διάφορες σκόνες ὀδόντων.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ

Όλοι γνωρίζομεν διὴ αἱ μολυσματικά νόσοι μεταδίδονται διὰ των μικροβίων. Τὰ σχετικά ὁμως πειράματα της επαληθεύσεως της επιστημονικής αἰτιῆς ἀληθείας έγιναν έως τώρα σὲ ζῶα και προπάντων εἰς κουνέλια. 'Ιδου ὁμως μία περιπτωση τόσον άπροσδόκητος ὡσον και φοβερὰ πιστοποιῶσα πλῆθος ὀριστικῶς τὴ θεωρία. Κάποια γυναίκα κατεγμένη από την ιδέα της αυτοκτονίας, εινε εισέλθει εἰς την ἡσπρεσία ενδὸς ἱατροῦ, έχουσα ὁμως λόγους νὰ με φανῆ διὴ επεθύμει νὰ αυτοκτονήσῃ εἰς τῆς τὸ ποθοῦμενον μέσον από την επιστήμην. Εἶδε διὴ ὁ ἱατρός στην ἡσπρεσία τὸν ὄποιον εινε προσληφθεῖ, ένουσήλευσε πνευμονικός. Μαθῶσα δὲ διὴ άν εκτεθῆ στὸ κρῦο ἡμωρεῖ νὰ προσβληθῆ από πνευμονίαν, βάζει άμέσως στὸ στήθος και στην πλάτη της κομμάτια πάγου, εκτιθεται στὸν άέρα καθύψω: ἀλλ'... ματαιίς, δὲν προσβάλλεται ὄχι από πνευμονία ἀλλ' οὔτε από ελαφρὸ κρυολόγημα καν! Τίτε άποφασίζει νὰ καταφύγῃ εἰς ὀραστικότερον μέσον. Κατοπεύσασα τὸν εσωτερικὸν ἱατρὸν ὁ ὄποιος ἡσχολεῖτο με την καλλιέργειαν του μικροβίου του τυφοειδῶς πυρετοῦ, τὸν παρανοῦει και μόλις βρισκει την κατάλληλη στιγμή, εισθῆει στὸ εχθροκίνητον, λαμβάνει δύο σωλήνας βακίλλων του 'Εμπεργ και καταπιει τὸ περιεχομένον των! Μετὰ τρεῖς ημερας ανεγάρησαν τὰ συμπτώματα του τύφου. Αλλά τότε ή δυστυχῆς μετενόσπε και ὀμολόγησε την πρῆσιν της. Εὐτυχῶς ὁμως ήτο ἰσχυρῶς κρησῶς και, με την βοήθειαν της επιστήμης, εῶσθη.

Έλληνες άπεφάσισαν τότε νὰ μεν άφήσουνε τὸ πλοιο τους νὰ γινῃ λείψρον του εχθροῦ ταμποροῦνται γρήγορα πίσω από τὸς βράχους και άνοίγουν τουφεκίδι επάνω στὴς Τουρκικῆς βάρκες. 'Η συμπλοκή γενικεῖται. Τὸ πολεμικό κανονιοβολεῖ τὸ καραβάκι, μετ' ἄποτα πέφτει στὸ πυρομαχικά, ένας τρομαχικός κρότος άκούγεται και τὸ κομψὸ Ύδραϊκό τινάξεται στὸν άέρα. Εδῶς ὄλοι οί επαναστάται και τὸ πλήρωμα ειναν βγεῖ στην ξηρὰ. Αλλά τὰ πολεμοφόδια εκάθηκαν.

Μετὰ τὸ λυπηρὸν αὐτὸ συμβάν, ὁ Κουμουνδούρος, και οί φίλοι του, με την καρδιά λυπημένη, άνέβηκαν τὰ ὑψώματα όπου βρισκότανε στρατοπεδοῦμενος ὁ ὀπλαρχηγος Σκαλιδης με τὰ παλληκάρια του. Οἱ Κρητικοί τὸς εκαναν άδελφικῆ ὑποδοχῆ και τὸς φιλοξένησαν.

Ό Μουσταφά πασῶς εινε τὸ στρατηγεῖο του στὸν Αποκόρωνο και από κεῖ πολεμοῦσε τὸς επαναστάτας. Στὸν Κίσομο δὲν εινε εισβάλει άκομτ. 'Ητο περιεργαμένο στρατηγεῖο ὁ Μουσταφῶς κτλ εινε δυνάμεις δεκαπενταπλοῦς των Έλληνικῶν. Αφοῦ άφισε νὰ πρῶσῃ ή πρῶτη ζάλη, αρχίζει την επίθεσί του σὲ ὄλες τὴς επαρχίες, με πεζινὸ, ἱππικό, πυροβολικό, με Αλβανούς και άτάκτους Τουρκοκρητικούς. Καί εἶσι χάθηκε κάθε ἔλπιδα γιά την επιτυχία του άγώνος πὸν εινε θερφεῖ με τόσα ὄνειρα τὸς δύο φίλους φοιτητάς.

Εφ' ἂν ἦντες εκράτησε ή Κρητικὴ αἰτή επανάστασις. Τόσους σχεδὸν έμειναν και οί σὸς φίλοι οτὰ Κρητικά βουνά. Μετὰ την επιστροφή τους στήν Ελλάδα, ὁ μεν Αλέξανδρος Κουμουνδούρος έπεδῶθη στὸ πολιτικὸν στάδιον, ὁ δὲ φίλος του Χ. Βουρδουμπάκης στὴ δικηγορία, στή Σῆρα.

